

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่น ๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 56) จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 6 สาระ ซึ่งประกอบด้วย

สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ

สาระที่ 2 การวัด

สาระที่ 3 เรขาคณิต

สาระที่ 4 พีชคณิต

สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น

สาระที่ 6 ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าเรขาคณิตก็ยังคงเป็นสาระหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการศึกษาคณิตศาสตร์อยู่มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพราะธรรมชาติของเรขาคณิตเป็นวิชาที่เอื้อให้ผู้เรียนมีวิจรรย์ญาณ ช่างสังเกต มีเหตุผล ทำงานอย่างเป็นระบบ และช่วยพัฒนาความสามารถในการค้นพบ แต่เรขาคณิตนั้นยังถูกแบ่งออกเป็นหลายสาขาซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกันไป ซึ่งสาขาที่นับว่ามีความสำคัญในชีวิตประจำวันก็คือ การแปลงทางเรขาคณิต เพราะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานศิลปะ การออกแบบลวดลาย สถาปัตยกรรม ประติมากรรม นอกจากนี้การแปลงทางเรขาคณิตยังสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการมองภาพสามมิติและพัฒนาความสามารถในการมองเห็นได้ดีอีกด้วย (บุศรา อิมทรัพย์, 2551, หน้า 2) และสาระที่ 3 เรขาคณิตยังเป็นสาระการเรียนรู้ที่สำคัญสาระหนึ่งที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา – ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นอกจากนี้สาระการเรียนรู้ที่เป็น

หัวใจสำคัญของการเรียนคณิตศาสตร์และจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนเรขาคณิต คือ สาระที่ 6 ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ที่ทำให้การเรียนเรขาคณิตมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สังเกตได้จาก จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 3 เรขาคณิต ในช่วงชั้นที่ 3 เน้นด้านการปฏิบัติ การวาด การสร้าง สืบเสาะสังเกต คาดการณ์เกี่ยวกับสมบัติทางเรขาคณิตการพิสูจน์ วิเคราะห์และอธิบายเพื่อหาข้อสรุปและการให้ เหตุผล การจัดกิจกรรมการเรียนสอนเรขาคณิตให้ได้ผลดีและก่อให้เกิดเป็นความรู้ที่ยั่งยืนควรควรให้นักเรียนมองเห็นประโยชน์ ความสำคัญ การชื่นชมความงามของเรขาคณิตที่ใกล้ตัวนักเรียนและ พยายามเชื่อมโยงประสบการณ์ต่างๆ ของนักเรียนเข้ากับหลักการทางเรขาคณิต โดยใช้วิธีการสอน การใช้สื่อการเรียนรู้และชี้แนะที่เหมาะสม ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ของนักเรียน ซึ่งเรขาคณิตเป็นสาระการเรียนรู้ที่มีสื่อดึงดูดความสนใจและจินตนาการของนักเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉะนั้นกิจกรรมการเรียนการสอน เรขาคณิต รวมทั้งความรู้และทักษะการสอนของครูจะช่วยทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความ สนุกสนานในการเรียน เกิดความตั้งใจเรียน อันจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ (ชนิศวรา ฉัตรแก้ว และสิริพร ทิพย์คง, 2549, หน้า 23) ด้วย ความสำคัญของเรขาคณิตดังกล่าวจึงมีการจัดให้เรขาคณิตเป็นเนื้อหาหนึ่งในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นวิชาพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต กิจกรรมที่เสนอแนะให้นักเรียนปฏิบัติ ได้แก่ การสร้างรูป จากรูป ต้นแบบที่กำหนดให้ แล้วสังเกตจนได้ข้อสรุป แต่โดยทั่วไปเป็นที่ทราบกันดีว่า กิจกรรมที่เสนอแนะ อาจไม่ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะปฏิบัติ ดังนั้นการเรียนการสอนเรขาคณิตในปัจจุบันทั้งครูและ นักเรียนมักไม่ปฏิบัติตามกิจกรรมที่เสนอแนะ ด้วยเหตุผลที่ต้องการประหยัดเวลาหรือเกียจคร้านที่จะทำ ในส่วนนักเรียนผู้ปฏิบัติตามก็เกิดกรณี เช่น มีความเบื่อหน่ายที่มักต้องสร้างรูปหลายๆ ครั้ง ในหลายรูปแบบเพื่อหาข้อสรุป ในที่สุดนักเรียนต้องการให้ครูบอกข้อสรุปแทนสำรวจ สืบเสาะหา ด้วยตนเองแล้วจำข้อสรุปนั้นไปใช้อย่างไม่เข้าใจ นอกจากนี้ยังมีกรณีที่นักเรียนสร้างรูป คลาดเคลื่อนหรือสร้างตามความคุ้นเคยทำให้ได้ข้อสรุปที่ไม่ถูกต้อง ขอบกพร่องในการเรียนการสอนเรขาคณิตเหล่านี้ ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพลิกแพลงใช้ประโยชน์ในสิ่งที่เรารู้มา แก้ปัญหาโจทย์ทางเรขาคณิตทั้งในแง่การนำไปใช้โดยตรงและการพิสูจน์ได้ นักเรียนส่วนมากมัก ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนเรขาคณิต คิดว่าเป็นวิชาที่ยาก น่าเบื่อหน่าย และต้องท่องจำ ซึ่ง สอดคล้องกับ สุวัฒน์ เอี่ยมอรพวรรณ (2549, หน้า 37) ที่กล่าวว่า “สาเหตุที่ทำให้วิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่ยากและเป็นวิชาที่เด็กมักจะตอบว่าไม่ชอบ ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากตัวเด็กหรือครู

อย่างไรก็ตาม การแก้ปัญหาวิธีหนึ่งเพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิชาคณิตศาสตร์ได้นั้น น่าจะเป็นการพยายามสอนวิชาคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นวิชานามธรรมให้ไปสู่วิชาที่เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด นั้นคงต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอน”

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ของการเรียนการสอนเรขาคณิตดังกล่าวมาข้างต้น และด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ จึงมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ได้ระบุไว้ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิตรวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่เพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 37 – 38) จากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ พบว่า การนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อการศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โปรแกรมสำเร็จรูป Geometer's Sketchpad เป็นโปรแกรมที่มีลักษณะเด่นคือการมีประสิทธิภาพสามารถเคลื่อนไหว (dynamic) แทนการหยุดนิ่ง (static) นักเรียนสามารถสร้างรูปเรขาคณิตต่างๆ ด้วยตนเองและทำให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น นักเรียนสามารถสำรวจ สร้างข้อความคาดการณ์ และตรวจสอบได้อย่างเต็มที่หลายครั้งเท่าที่ต้องการ โดยใช้ระยะเวลาอันสั้น พร้อมทั้งสามารถสร้างรูปเหล่านั้นและสำรวจให้เหตุผลแบบอุปนัยได้ ทั้งนี้ในปัจจุบันโปรแกรมสำเร็จรูปเรขาคณิตแบบพลวัตเช่นนี้ได้ถูกสร้างและพัฒนาอยู่หลายโปรแกรม (ชนิศวรา ฉัตรแก้ว และสิริพร ทิพย์คง, 2549, หน้า 24) ในงานวิจัยครั้งนี้เลือกใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad หรือโปรแกรม GSP ในการวิจัยเพราะโปรแกรม Geometer's Sketchpad เป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพสูงและนิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอนเรขาคณิตมากกว่า 60 ประเทศทั่วโลก นอกจากนี้ลักษณะของโปรแกรมได้ออกแบบมาทำให้ง่ายต่อการใช้งานเข้าใจได้ง่าย และสื่อความหมายตรงกันระหว่างหน้าที่ของเครื่องมือในโปรแกรมและผู้ใช้ อย่างชัดเจน สิ่งที่สำคัญคือในการสอนเรขาคณิตด้วยโปรแกรม Geometer's Sketchpad ครูเป็นบุคคลที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวกรู้แก่นักเรียนเป็นสำคัญ ครูต้องมีการเตรียมตัวเตรียมสื่อให้พร้อมใช้ เป็นผู้ชี้แนะแนวทางเน้นการใช้คำถามปลายเปิดให้นักเรียนได้คิดสร้างข้อความคาดการณ์ ตลอดจนได้ข้อสรุปเป็นความคิดรวบยอด (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี,

2549, หน้า 2) จากเหตุผลและความสำคัญของประสิทธิภาพของโปรแกรม Geometer's Sketchpad ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูในการนำโปรแกรมการสอนดังกล่าวไปใช้พัฒนาความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีเจตคติที่ดี และสามารถนำคณิตศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันจนเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของตนเอง เพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขต่อไปในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 นโยบายปฏิรูปการศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จุดประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดประสงค์หลัก คือ การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อทดลองใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
  - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
  - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งอันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน

2. เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3. เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad วิชาคณิตศาสตร์ในเรื่องอื่นและระดับชั้นอื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยกำหนดขอบเขตเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปรซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลในการพัฒนา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คือ

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad จำนวน 3 ท่าน

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนลาดยาววิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 42 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ใน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำโดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีเนื้อหาอยู่ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	1	การเลื่อนขนาน
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	2	การสะท้อน
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	3	การหมุน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.2 ประสิทธิภาพของ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ จังหวัด นครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ปีการศึกษา 2553

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ อำเภอ ลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 34 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นตอนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชา คณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad ของนักเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้ โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 1 โรงเรียนเทศบาล ประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 34 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยขอกำหนดความหมายของคำศัพท์เฉพาะบางคำในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad หมายถึง ชุดของสื่อประสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต ซึ่งมีลักษณะเป็นชุดกิจกรรม ประกอบคำอธิบาย โดยเน้นกิจกรรมเป็นหลัก มุ่งเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการนำความรู้ทักษะและการดำเนินการทางคณิตศาสตร์มาใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาส่งผลให้นักเรียนเกิดเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมอย่างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีจำนวน 3 ชุด ได้แก่

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	1 การเลื่อนขนาน
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	2 การสะท้อน
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	3 การหมุน

โดยมีส่วนประกอบดังนี้

คู่มือการใช้ เป็นส่วนประกอบที่อธิบายรายละเอียดในการทำกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ตามรูปแบบวิธีสอนของกระทรวงศึกษาธิการ

สื่อสำหรับศูนย์กิจกรรม ประกอบด้วย

- เนื้อหา ตัวอย่าง และปัญหา เป็นส่วนที่อธิบายความรู้ให้กับนักเรียน
- แบบฝึกหัด เป็นส่วนที่กำหนดให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมาย
- แบบทดสอบสำหรับการประเมินผล เป็นส่วนที่นักเรียนได้ประเมินผลความรู้

ความสามารถของตนเองจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. **โปรแกรม Geometer's Sketchpad** หมายถึง สื่อเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ โปรแกรมนี้สามารถสร้างรูปเรขาคณิต กราฟต่าง ๆ สามารถเลื่อน หมุน ยืด หด พลิกรูปได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad ในการสร้างบทเรียนเพื่อนำมาใช้ในการอธิบายประกอบการสอนสาธิตในเนื้อหาความหมายของการเลื่อนขนาน การเลื่อนขนานบนระนาบในระบบพิกัดฉาก การหาทิศทาง ระยะทางการเลื่อนขนาน ความหมายของการสะท้อน การสะท้อนรูปเรขาคณิตบนระนาบพิกัดฉาก การหาเส้นสะท้อน ความหมายของการหมุน การหมุนรูปเรขาคณิตบนระนาบในระบบพิกัดฉาก และการหาจุดหมุน โดยครูเป็นผู้สาธิต และสุ่มตัวอย่างนักเรียนออกมาสาธิตเป็นบางครั้ง

3. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนความสามารถในการเรียนจาก ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. **ประสิทธิภาพของ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad** หมายถึง เกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทุกคนทำได้จากคะแนนจากแบบฝึก และแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทุกคนทำได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad ร้อยละ 80 ขึ้นไป

5. **เกณฑ์ร้อยละ 80** หมายถึง เกณฑ์ขั้นต่ำของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต ที่เรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

6. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad ในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ด้านผลผลิต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Geometer's Sketchpad เรื่อง การแปลงทางเรขาคณิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80